

Adam Karpiński

"Emblematy w drukach polskich i Polski dotyczących XVI-XVIII wieku. Bibliografia", Paulina Buchwald Pelcowa, Wrocław 1981 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/1-2 (87-88), 365

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ DUCHWALD-PELCOWA Paulina: Emblematy w drukach polskich i Polski dotyczących XVI-XVIII wieku. Bibliografia. Wrocław 1981, Oss., ss. 309, zł 120,-

Emblematy złożone - w swej "klasycznej" formie - z obrazu (ryciny), inskrypcji (motta) i pisanej wierszem subskrypcji, wypełniają liczną grupę staropolskich druków. W pracy druki te zarejestrowane zostały w kilku osobnych działach. Pierwszy obejmuje właściwe druki emblematyczne, drugi - stemmata akademickie, czyli druki związane z akademickimi uroczystościami promocyjnymi, trzeci - drukowane w książkach relacje z uroczystości, zawierające opisy dekoracji emblematycznych, czwarty - druki emblematyczne obce, ale w jakiś sposób związane z Polską. Piąta, dodatkowa część bibliografii to zestawienie rękopiśmiennych cykli emblematycznych. Publikację poprzedza wstęp, w którym omówiono dzieje emblematyki polskiej: jej główne linie rozwojowe.

BP/87/88/44

A.K.

/II/ BUREK Tomasz: Autobiografia jako rozpamiętywanie losu. Nie tylko o "Rodzinnej Europie". "Pamiętnik Literacki" 1981 z. 4 s. 123-141.

Autor analizuje sposób istnienia - w wielokształtnej twórczości Miłosza - autobiografizmu, obecnego przede wszystkim jako nieustanne pisanie o sobie; o sobie - jako niepowtarzalnym "istnieniu poszczególnym". Wyróżnia trzy fazy tego zjawiska, w różnym nasileniu występujące w różnych etapach twórczości poety jako "zaklinanie, kształtowanie, rozpamiętywanie losu". Rozmyślanie nad losem jednostki spotyka się w twórczości Miłosza z rozmyślaniem nad "metafizyką losu zbiorowego". W piarstwie autora "Rodzinnej Europy" dominuje goetheański wzorzec autobiografii: "Miłosz [...] odkryje w swojej przeszłości - przeszłość innych; w losie własnym - los zbiorowy; w autobiografii - historię, na koniec w historii - prawo ciągłości, czyli prawdę kultury".

BP/87/88/45

E.G.